

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-756/23-H

Název	Základní škola Rokytnice v Orlických horách, okres Rychnov nad Kněžnou
Sídlo	Školní 232, 517 61 Rokytnice v Orlických horách
E-mail	reditel@zs.rokytnice.cz
IČO	75015340
Identifikátor	650065298
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeněk Dušek
Zřizovatel	město Rokytnice v Orlických horách
Místo inspekční činnosti	Školní 232, 517 61 Rokytnice v Orlických horách
Inspekční činnost na místě	16. 5. – 18. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Rokytnice v Orlických horách, okres Rychnov nad Kněžnou (dále „škola“) je plně organizovanou školou. Vykonává činnost základní školy, školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny. V době inspekční činnosti se v devíti třídách školy vzdělávalo 197 žáků. K pravidelné denní docházce do tří oddělení ŠD bylo zapsáno 79 účastníků zájmového vzdělávání. Školní jídelna poskytuje žákům stravování v budově školy. O své činnosti informuje škola na webových stránkách <https://zs.rokynice.cz>.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy při jejím řízení účelně využívá svých manažerských i pedagogických zkušeností z dlouhodobého působení ve vedoucí funkci. Část řídicích kompetencí souvisejících především s kontrolní činností a oblastí informačních technologií převedl na svého zástupce, s nímž úzce spolupracuje. Reálně vymezené dlouhodobé cíle má konkrétně rozpracované do ročních plánů. Všichni pedagogové krátkodobě plánují prostřednictvím osvědčených týdenních plánů. Rovněž se celý pedagogický sbor podílí na plánování akcí, které zamezuje jejich kumulaci v konkrétním období a zajišťuje kontinuální informovanost všech pedagogů. Týdenní plány jsou průběžně vyhodnocovány a poskytují vedení školy informace i pro celkové posouzení fungování školy v delším časovém období. Kontrolní činnost je systematická a funkční, s racionálním vyhodnocováním stavu ve všech oblastech a přijímáním promyšlených, efektivních opatření pro jeho zkvalitňování v dalším období. Plánovitá hospitační činnost ředitele školy i jeho zástupce je zaměřována na aktuální situace a potřeby školy a pedagogů, jejím prostřednictvím vedení školy zajišťuje podporu a metodické vedení nejen novým pedagogickým pracovníkům. Při pohospitačních rozhovorech získávají pedagogové konstruktivní zpětnou vazbu k realizované výuce včetně konkrétních doporučení pro zkvalitnění jejich další práce. K průběžné informovanosti vedení školy přispívají časté provozní porady a jednání pedagogické rady, jichž se vždy účastní i některá z vychovatelek školní družiny; učitelé získávají informace také na sdílené online platformě. Ředitel školy každoročně realizuje pohovory s pedagogy za účelem zhodnocení uplynulého školního roku i získání informací o jejich požadavcích či očekáváních na další období. Vzájemná spolupráce pedagogů, sjednocování přístupů ke vzdělávání či společná práce na školním vzdělávacím programu je zajištěna efektivní činností metodického sdružení pro 1. stupeň a předmětových komisí pro 2. stupeň. Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků vytváří vedení školy vhodné podmínky. Na základě vyhodnocení předchozího období v něm stanovuje priority, které dává do souladu s profesními potřebami a zájmy jednotlivých pedagogů. Jednou z klíčových oblastí je prohlubování znalostí a dovedností pedagogů získaných během distanční výuky a další využívání digitální techniky. Tento cíl vedení školy funkčně podpořilo mj. v rámci interního vzdělávání realizovaného formou cíleného sdílení zkušeností pedagogů i nákupem dalšího vybavení a pomůcek, např. notebooků, tabletů či robotických pomůcek, které pedagogové aktivně využívají ve výuce i mimo ni. Finanční prostředky pro další rozvoj školy, promyšlené zkvalitňování materiálních podmínek poskytovaného vzdělávání i školských služeb, další vzdělávání pedagogických pracovníků či podporu žákům ohroženým školním neúspěchem vedení školy úspěšně získává z různých zdrojů, mj. z rozsáhlé doplňkové činnosti v rámci školní jídelny. Škola také disponuje nadstandardními podmínkami v oblasti sportu (sportovní hala s hledištěm, sauna, posilovna), prostory pronajímá pro sportovní aktivity široké veřejnosti. Díky funkční spolupráci školy se zřizovatelem a dalšími externími partnery, např. místními spolky, je pro žáky zajištěna řada rozmanitých zájmových činností. V rámci ŠD jsou realizovány

sportovní kroužky, kterými škola podporuje efektivní využívání volného času v odpoledních hodinách a dostupnost zájmových útvarů. Ve všech odděleních ŠD jsou pro žáky zajištěné odpovídající samostatné prostory vybavené rozmanitými pomůckami a hrami. Škola také zajišťuje stravování žákům ze sociálně a ekonomicky slabších rodin.

Škola má nastavená jasná pravidla pro svou činnost. Vedení školy však zároveň přistupuje ke svým zaměstnancům partnersky a podporuje jejich aktivní zapojení do fungování školy, poskytuje pedagogům značnou míru autonomie založenou na vzájemné důvěře. Stejným způsobem přistupují pedagogové k žákům, vedou je k reálnému uplatnění toho, co se ve škole učí. Žáci jsou plnohodnotnými partnery podílejícími se na životě školy a jeho prezentaci veřejnosti. Prakticky využívají nabyté znalosti a dovednosti např. při vytváření příspěvků na webové stránky, tvorbě animací, videí, zvukových záznamů výsledků své práce, na přípravě i realizaci akcí pro své spolužáky, zákonné zástupce i širší veřejnost. To posiluje jejich důvěru v sebe sama a vědomí vlastní hodnoty. Prostředí školy je esteticky a smysluplně dotvářeno pracemi žáků, které jsou výsledkem jejich individuální i společné projektové práce. Podnětné prostředí školy, kvalitní systém jejího řízení, sdílení společných hodnot, přístupu k žákům a jejich vzdělávání i zájem pedagogů o obor a další profesní posun, to vše se významně odráží ve fungování celého subjektu, kvalitě poskytovaného vzdělávání i pozitivním klimatu školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve všech hospitovaných hodinách na 1. stupni panovala příjemná pracovní atmosféra. Učitelé v úvodu žákům sdělili téma, často i cíl hodiny a v jejím závěru nechyběla u převážné většiny učitelů zdařilá reflexe pokroku žáků, či shrnutí učiva, a to nejen učitelem, ale i samotnými žáky s ohledem na vzdělávací cíl. Pedagogové zaujímali k žákům respektující přístup a napomáhali vytvářet psychicky bezpečné prostředí, ve kterém se žáci neobávali chybovat, požádat o pomoc a sdělovat své myšlenky. Estetické prostředí poskytovalo žákům dostatek vhodných podnětů a příležitostí pro jejich učení. Učitelé citlivě reagovali na různé vzdělávací potřeby žáků. Vhodné střídání metod a činností přispívalo k udržení pozornosti a zájmu žáků. Účelné využití digitální techniky a názorných pomůcek podporovalo porozumění učivu a upevňování získaných poznatků. Pro navázání na předchozí učivo a jeho zopakování či představení nového tématu využívali pedagogové frontální formu výuky, kterou účelně doplňovali prací žáků v malých skupinách. Žáci adekvátně ke svému věku zvládali vzájemnou spolupráci a pomoc. Všichni vyučující vyžadovali dodržování nastavených pravidel chování, někteří zároveň kladli značný důraz na budování třídního klimatu efektivní regulací skupinové práce. Účinně také pracovali s chybou žáků. Pohybové, protahovací a relaxační chvíle cíleně podporovaly psychohygienu žáků. Učitelé do výuky vhodným způsobem zařazovali mezipředmětové vztahy a práci na třídních projektech (např. zvíře měsíce či objekty obce). Diferenciaci učiva zohledňující rozdílnou úroveň schopností a tempo žáků zajišťovali učitelé především ve spolupráci s asistenty pedagoga. Učitelé žáky v jejich práci podporovali, oceňovali jejich snahu a správnost splnění úkolů. Poskytovaná zpětná vazba se týkala v několika případech nejen aktuálního výkonu a znalostí, ale obsahovala i formativní zpětnou vazbu.

Výuka na 2. stupni byla promyšlená, žáci se chovali ukázněně, respektovali pokyny vyučujících, vládla zde příjemná pracovní atmosféra. V úvodu většiny hodin seznámili žáky s tématem, ale ne vždy dokázali jasně a srozumitelně definovat vzdělávací cíl, ze kterého by bylo zřejmé, co se má žák v hodině naučit. Někdy byl cíl vyvozen v průběhu hodiny. Jeho dosažení pak, až na výjimky, v závěru hodin vyučující nezjišťovali, spokojili se pouze se shrnutím obsahu učiva. Aktivní zapojení žáků do výuky bylo ve zhlédnutých hodinách

viditelné. Vyučující žáky motivovali častým propojováním učiva s praktickým životem a vysvětlováním mezipředmětových souvislostí. Ve velké části hodin vedli žáky k náročnější komunikaci, zdůvodňování svých názorů a také většinou účelně pracovali s chybou. Poskytovali žákům prostor pro samostatné objevování a vyvozování závěrů. Vyučující účelně volili metody a činnosti ve výuce, převažující frontální forma práce však neumožňovala vytvářet dostatek příležitostí pro vzájemnou spolupráci žáků. Jen ojediněle žáci pracovali s různými zdroji informací či digitální technikou, ta byla, až na jednu výjimku, využívána pouze vyučujícími. Učitelé žákům průběžně poskytovali zpětnou vazbu a podporovali je v jejich činnosti, jejich práci však neindividualizovali. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami plnili stejné úkoly jako ostatní, byť v jedné třídě velmi vhodně s podporou druhého pedagoga. Nebyla zaznamenána ani diferenciací úkolů pro žáky s rychlejším pracovním tempem. Pedagogové průběžně i v závěrech hodin práci žáků hodnotili, formativně ale minimálně. Pouze v jedné hodině dokázali sami žáci vyhodnotit dosažení cíle hodiny s ohledem na vlastní učení. Vrstevnické hodnocení se v hospitovaných hodinách nevyskytlo.

ŠD realizuje své činnosti v souladu s aktuálním ročním tematickým plánem inspirovaným pohádkami Josefa a Karla Čapka. Vychovatelky mají pečlivě propracovaný týdenní plán vyvážených činností, kladou důraz zejména na relaxaci. Ke sportovním aktivitám využívá ŠD třikrát týdně i sportovní halu školy. Pestrá nabídka kroužků (např. jóga, volejbal, stolní tenis) napomáhá všestrannému rozvoji žáků, zejména pak jejich sociálním kompetencím a zdravému životnímu stylu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má účelně nastavená pravidla pro hodnocení žáků, která jsou součástí školního řádu. Podklady pro hodnocení žáků získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období prostřednictvím písemných prací, ústního zkoušení, referátů, celoškolních i třídních projektů aj. Žákům ohroženým školním neúspěchem škola zajišťuje doučování efektivně realizované v malých skupinách. Vedení školy si aktivně udržuje přehled o vzdělávacích výsledcích žáků. Dlouhodobě sledovalo souhrnné vzdělávací výsledky žáků 5. a 9. ročníku v hlavních předmětech prostřednictvím testů, které pro konkrétní školní rok vytvářela vždy jiná základní škola, s nimiž škola za tímto účelem navázala spolupráci. Na základě takto získaných informací přijímalo vedení školy vhodná opatření pro zkvalitňování vzdělávacích výsledků žáků v dalším období, např. přidání hodiny matematiky. Z důvodu distanční výuky byla tato činnost přerušena, ale vedení školy čini aktivní kroky pro její znovuoživení. Ve většině tříd 1. stupně jsou zavedena výběrová portfolia prací žáků dokládající jejich individuální pokrok ve vzdělávání. Vedení školy je o průběžných a celkových výsledcích žáků systematicky informováno on-line v rámci elektronického systému a také analyzuje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání společně s vyučujícími jednak na denní bázi formou rozhovorů, jednak na jednáních pedagogické rady.

Škola řadou aktivit přirozeně zapojovaných do výuky i nad její rámec či do zájmového vzdělávání dlouhodobě a promyšleně podporuje osobnostní rozvoj žáků, jejich sociální integritu a komunikativní dovednosti, schopnost spolupracovat, posiluje jejich vytrvalost, sebedůvěru a vědomí občanské identity. Přispívá ke zdravému životnímu stylu žáků i organizováním výcviků (plavecký a lyžařský), kurzů (dopravní výchovy, bruslení), sportovních dnů (zimní a letní), výletů či turnajů. Pedagogové do vzdělávání žáků promyšleně a účelně zařazují projektovou výuku, její výsledky jsou součástí výzdoby vnitřních prostor školy. Škola zasvěcuje žáky do kulturního života např. pořádáním plesu pro žáky 1. stupně či pravidelnými výjezdy na divadelní představení v rámci výuky

a pro zájemce i mimo ni. Již tradiční, dlouhodobě realizovanou a veřejností hojně navštěvovanou a oblíbenou akcí je vánoční besídka, na niž připravují svá vystoupení žáci všech tříd, účastníci zájmových kroužků i pedagogický sbor. Žáci se podílejí na průběžné výrobě betléma, který každoročně tvoří vánoční výzdobu obce a je pravidelně doplňován o další postavy. Škola nabízí žákům množství rozmanitých kroužků se sportovním i uměleckým zaměřením (např. i paličkování), účinně spolupracuje i s místními spolky (hasičský, rybářský, myslivecký). Dlouhodobě rozvíjela spolupráci s nedalekou polskou školou (Szkola Podstawowa w Wilkanowie) prostřednictvím společných sportovních akcí či výjezdů do obou zemí; v období covidových opatření však došlo k omezení jen na korespondenci. Učitelé citlivě vnímají zájmy a nadání žáků, které aktivně a se zájmem podporují, jejich rozvoji se věnují i nad rámec svých povinností. Propojenost školy a rodin žáků je upevňována pořádáním řady setkání s nejrůznějším zaměřením (tvořivé dílny, drakiáda, pečení perníčků atd.).

Činnost školního poradenského pracoviště je velmi systematická. Výchovná poradkyně a metodička prevence v jedné osobě zabezpečuje poradenské služby promyšleně v zájmu žáků, její systém poskytování poradenských služeb, nastavování pravidel a postupů v oblasti primární prevence je funkční a efektivní. Vede veškerou dokumentaci, předává průběžně informace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami učitelům, v případě potřeby iniciuje schůzky se zákonnými zástupci žáků, koordinuje další postupy. Při diagnostice žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, zajišťuje a eviduje nákup speciálních pomůcek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami dle doporučení školských poradenských zařízení a koordinuje s pedagogy poskytování podpurných opatření při výuce. Významným přijatým opatřením, které napomáhá zklidněné atmosféře v dané třídě, bylo také přiřazení druhého pedagoga k žákovi z původní speciální třídy. Škola využívá podrobně sepsané plány pedagogické podpory v rámci podpurných opatření 1. stupně. Tématika primární prevence je realizována formou plánovaných akcí v průběhu školního roku (tematické besedy, projektové dny atd.) a je také zahrnuta do některých vyučovacích předmětů. Škola má nastavený jasný systém postupu při řešení rizikového chování žáků, které se tak obvykle daří eliminovat již v zárodku. Aktivní a efektivní činnost školního poradenského pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli, žáky a jejich zákonnými zástupci vytváří dobré předpoklady pro udržení zdravého klimatu ve škole. Účelnost nastavených opatření je průběžně vyhodnocována.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo k významnému zlepšení materiálně technických podmínek v oblasti informačních technologií (statická i mobilní učebna s počítačovou technikou).
- Školní jídelna byla vybavena elektronickým odbavovacím systémem a novým nábytkem.
- Byl jmenován nový zástupce ředitele školy.
- Byla zrušena speciální třída žáků vzdělávajících se dle Školního vzdělávacího programu s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením.

Silné stránky

- Funkční systém řízení školy zahrnující přijímání efektivních opatření pro zlepšování stavu v jednotlivých oblastech za účelem maximálního přínosu pro žáky.

- Partnerský přístup vedení školy k pedagogům i pedagogů k žákům ve spojení s příjemným a podnětným prostředím utvářejí pozitivní sociální klima školy a mají významný dopad na wellbeing žáků.
- Škola dlouhodobě a účinně podporuje a prohlubuje zájmy žáků, vytváří jim řadu příležitostí pro aktivní zapojení do života školy a reálné uplatnění získaných znalostí a dovedností. Tím účinně a všestranně rozvíjí jejich osobnost a klíčové kompetence, posiluje jejich sebedůvěru, vědomí vlastní hodnoty a sociální integritu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Výuka na 2. stupni školy byla málo diferenciovaná a individualizovaná, ať už s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami či žáky nadané nebo s rychlejším tempem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Diferencovat práci s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a rozdílným pracovním tempem.
- Vést žáky ve výuce k práci s různými informačními zdroji.
- Vytvářet v závěrech hodin dostatečný prostor pro sebehodnocení žáků, vést je k vzájemnému vrstevnickému hodnocení.
- Vést žáky 2. stupně ke shrnutí učiva a vyhodnocení stanoveného cíle.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 5 dnů přijmout opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná městem Rokytnice v Orlických horách s účinností od 1. 1. 2018 ze dne 20. 11. 2017
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 12. 5. 2023
3. Jmenování do funkce ředitele školy vydané s účinností od 1. 1. 2003 ze dne 17. 12. 2002
4. Potvrzení ve funkci ředitele školy vydané s účinností od 1. 5. 2015 ze dne 9. 6. 2015
5. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 (včetně knihy úrazů vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023)
6. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
7. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o absolvování akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023

8. Koncepce rozvoje školy v letech 2019 – 2023
9. Plán informačních technologií 2019 – 2022
10. Plán práce na školní rok 2022/2023
11. Plán kontrol a hospitací pro školní rok 2022/2023
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2022/2023
13. Plán výchovného poradenství na školní rok 2022/2023
14. Program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty platný pro školní rok 2022/2023
15. Tematický plán práce školní družiny pro školní rok 2022/2023: školní družina – I., II. a III. oddělení
16. Týdenní plány vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
17. Harmonogram činnosti zájmových a sportovních kroužků školy platný pro školní rok 2022/2023
18. Rozsah přímé pedagogické činnosti asistentů pedagoga platný ve školním roce 2022/2023
19. Rozpis pracovní doby vychovatelek ve školní družině platný ve školním roce 2022/2023
20. Hospitační záznamy ředitele školy a jeho zástupce vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
21. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání a školní družinu platné ve školním roce 2022/2023
22. Školní řád a organizační řád základní školy, vnitřní řád školní družiny platné ve školním roce 2022/2023
23. Rozvrhy hodin učitelů a tříd školy ve školním roce 2022/2023
24. Školní matrika základní školy a školní družiny vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
25. Třídní knihy základní školy a přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
26. Žákovské knížky vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
27. Portfólia žáků prvního stupně školy vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
28. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
29. Zápisy z jednání metodického sdružení 1. stupně a předmětových komisí vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
30. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
31. Preventivní program školy platný ve školním roce 2022/2023
32. Program proti šikanování ve škole platný pro školní rok 2022/2023
33. Zápisy z jednání komise prevence kriminality ve školním roce 2022/2023
34. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Lukáš Zábranský, Ph.D., školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jitka Hlávková, školní inspektorka

Mgr. Petra Olivová, školní inspektorka

Bc. Zuzana Šarounová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.